

PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN GIÁO DỤC THỂ CHẤT TRONG BỐI CẢNH ĐỔI MỚI CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG

Trương Quang Minh

Trưởng Đại học Thủ Dầu Một

Email: minh tq@tdmu.edu.vn

Tóm tắt: Giáo dục thể chất là một loại hình giáo dục mà nội dung chuyên biệt là dạy học vận động và sự phát triển có chủ định các tố chất vận động của con người. Giáo dục thể chất trong nhà trường phổ thông góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục phát triển phẩm chất và năng lực của học sinh. Để hoạt động giáo dục thể chất trong các trường phổ thông đạt hiệu quả, các trường phổ thông cần tăng cường công tác phát triển đội ngũ giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông.

Từ khóa: phát triển đội ngũ, giáo viên thể chất, giáo dục phổ thông.

Nhận bài: 22/01/2022; **Phản biện:** 26/01/2022; **Duyệt đăng:** 28/01/2022.

1. Đặt vấn đề

Nghị quyết Hội nghị lần thứ 8, Ban Chấp hành Trung ương khóa XI (Nghị quyết số 29-NQ/TW) về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo (GD&ĐT), đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế, nhấn mạnh mục tiêu cụ thể đối với GD phổ thông: “Tập trung phát triển trí tuệ, thể chất, hình thành phẩm chất, năng lực công dân, phát hiện và bồi dưỡng năng khiếu, định hướng nghề nghiệp cho HS. Nâng cao chất lượng GD toàn diện, chú trọng GD lý tưởng, truyền thống, đạo đức, lối sống, ngoại ngữ, tin học, năng lực và kỹ năng thực hành, vận dụng kiến thức vào thực tiễn” [1].

Trong bối cảnh đổi mới GD hiện nay cần nâng cao chất lượng GD toàn diện HS, đào tạo những con người mạnh về thể chất, mạnh về ý chí, giàu về trí tuệ, đáp ứng được sự phát triển của đất nước. Do đó, việc xây dựng và phát triển đội ngũ giáo viên nói chung và đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất nói riêng không chỉ là vấn đề mang tính lý luận mà còn có ý nghĩa thực tiễn sâu sắc đối với sự phát triển giáo dục của nước ta.

Để thực hiện tốt công tác phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất, chúng ta cần duy trì và phát huy những ưu điểm, nhanh chóng khắc phục các hạn chế của công tác đào tạo, bồi dưỡng và phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất nhằm góp phần nâng cao chất lượng GD toàn diện HS, đào tạo những con người mạnh về thể chất, mạnh về ý chí, giàu về trí tuệ, đáp ứng được sự phát triển của đất nước.

Theo yêu cầu của Chương trình giáo dục phổ thông mới, số lượng và cơ cấu giáo viên (kể cả giáo viên thỉnh giảng, nếu có) bảo đảm để dạy các môn học và hoạt động giáo dục của chương trình giáo dục phổ thông; 100% giáo viên có trình độ được đào tạo đạt chuẩn hoặc trên chuẩn; được xếp loại đạt trở lên theo Chuẩn

nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông; giáo viên được đảm bảo các quyền theo quy định của Điều lệ trường phổ thông và của pháp luật; giáo viên được bồi dưỡng, tập huấn về dạy học theo chương trình giáo dục phổ thông. Do đó, nghiên cứu vấn đề phát triển đội ngũ giáo viên nói chung phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất nói riêng là vấn đề thực tiễn cấp thiết hiện nay.

2. Tầm quan trọng của phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất

Bác Hồ đã dạy: Mọi việc thành công hay thất bại đều do cán bộ tốt hay kém. Đó là chân lý. Nghị quyết Hội nghị BCH Trung ương lần thứ 3, khóa VIII tiếp tục khẳng định: “Cán bộ là nhân tố quyết định thành bại của cách mạng, gắn liền với vận mệnh của Đảng, của đất nước và chế độ, là khâu then chốt trong xây dựng Đảng”. Có thể nói, công tác cán bộ là mặt quan trọng hàng đầu của một tổ chức, vì thế, vấn đề quy hoạch và phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất là một trong những yếu tố mang lại hiệu quả, hiệu lực của công tác đào tạo và phát triển thể chất cho học sinh trong nhà trường phổ thông.

Ở nước ta, trong các quan điểm chỉ đạo phát triển giáo dục và đào tạo của Đảng, Nhà nước và của ngành Giáo dục đều rất coi trọng vai trò, vị trí của đội ngũ giáo viên. Họ chính là những người quyết định trực tiếp chất lượng của giáo dục nói chung và chất lượng giáo dục thể lực cho học sinh nói riêng. Vì vậy, việc xây dựng phát triển đội ngũ giáo viên trong đó có đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất được coi là một trong hai giải pháp trọng tâm của chiến lược phát triển giáo dục và đào tạo Việt Nam.

Nhiệm vụ của ngành GD&ĐT là đào tạo lực lượng lao động ở các bộ môn khác nhau có phẩm chất tốt, có trình độ văn hóa, kỹ thuật, có tay nghề,... phục vụ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Vì vậy, nhà trường

cần phải có đội ngũ giáo viên chuyên môn đủ về số lượng, đạt chuẩn về chất lượng để đào tạo nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu của sự phát triển kinh tế - xã hội.

3. Hoạt động đào tạo, bồi dưỡng phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông

3.1. Chương trình giáo dục phổ thông 2018

Chương trình giáo dục phổ thông là văn bản thể hiện mục tiêu giáo dục phổ thông, quy định các yêu cầu đạt về phẩm chất và năng lực của học sinh, nội dung giáo dục, phương pháp giáo dục và phương pháp đánh giá kết quả giáo dục, làm căn cứ quản lý chất lượng giáo dục. Đồng thời là cam kết của Nhà nước nhằm bảo đảm chất lượng của cả hệ thống và từng cơ sở giáo dục phổ thông.

Chương trình giáo dục phổ thông 2018 được xây dựng trên cơ sở quan điểm của Đảng, Nhà nước về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, chương trình gắn liền với nhu cầu phát triển của đất nước và những tiến bộ của thời đại về Khoa học - Công nghệ và xã hội. Bên cạnh những quan điểm xây dựng, Chương trình thể hiện những mục tiêu mà học sinh cần phải đạt được về năng lực và phẩm chất trong các môn học như: năng lực tự chủ và tự học, năng lực giao tiếp và hợp tác, năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo; hình thành các năng lực chuyên môn trong từng môn học như: năng lực ngôn ngữ, năng lực tính toán, năng lực tìm hiểu tự nhiên và xã hội, năng lực công nghệ, năng lực tin học, năng lực thẩm mỹ, năng lực thể chất. Ngoài ra, Chương trình giáo dục phổ thông còn thể hiện rõ về kế hoạch giáo dục, định hướng về nội dung giáo dục, phương pháp giáo dục và đánh giá kết quả giáo dục trong từng môn học, khối lớp. Đặc biệt, các điều kiện cần phải đảm bảo trong quá trình thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông, như: tổ chức và quản lý nhà trường, cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên và học sinh, cơ sở vật chất, thiết bị giáo dục và xã hội hóa giáo dục. Trong đó, đội ngũ giáo viên phải đảm bảo về số lượng và chất lượng đáp ứng yêu cầu dạy các môn học, chuyên đề học tập và trải nghiệm sáng tạo theo chương trình mới. 100% giáo viên đạt trình độ chuẩn hoặc trên chuẩn, được xếp loại từ đạt yêu cầu trở lên theo quy định về chuẩn nghề nghiệp giáo viên, giáo viên được tham gia bồi dưỡng, tập huấn về dạy học theo chương trình mới [2].

3.2. Hoạt động đào tạo, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới đổi mới chương trình giáo dục phổ thông

Trong bối cảnh nền giáo dục Việt Nam đang tiến hành đổi mới căn bản, toàn diện thì các trường THPT trong cả nước nhận thức rõ sứ mệnh, trách nhiệm cần phải đi đầu trong việc đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước. Một trong những định hướng quan trọng để nâng cao kết quả hoạt động dạy và học cũng như nâng cao chất lượng giáo dục nhà trường là nâng cao chất lượng trong công tác quy hoạch đội ngũ nói

chung và đội ngũ giáo viên giáo dục thể chất nói riêng, thể hiện qua các nội dung sau:

3.2.1. Mục đích đào tạo, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông

Trong Nhà trường phổ thông, mục đích của công tác phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông bao gồm:

- Đây là công việc phải làm thường xuyên, liên tục và lâu dài để xây dựng một đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất đủ về số lượng, phù hợp về cơ cấu và có chất lượng cao, phục vụ cho chiến lược phát triển lâu dài của địa phương.

- Đẩy mạnh sự phát triển về chuyên môn, nghiệp vụ cho tất cả giáo viên bộ môn giáo dục thể chất; nâng cao chất lượng hoạt động dạy học bộ môn giáo dục thể chất trong nhà trường.

- Giúp giáo viên thuận lợi khi làm việc với chương trình mới, có thái độ tích cực và thích ứng với những thay đổi nhanh của thời đại.

- Xây dựng tinh thần đoàn kết, ý thức cộng tác làm việc theo tổ, nhóm trong nhà trường.

- Khuyến khích giáo viên làm việc chăm chỉ, tích cực để thực hiện tốt công việc của mình.

- Góp phần nâng cao ý thức, phương pháp, kỹ năng, thói quen tự học của giáo viên.

- Giúp giáo viên có cảm nhận, tự đánh giá tốt hơn khi họ hoàn thành công việc và có sự tiến bộ trong công tác.

3.2.2. Nguyên tắc trong đào tạo, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông

Công tác đào tạo, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông cần tuân thủ các nguyên tắc:

- Đảm bảo sự thống nhất giữa đào tạo, bồi dưỡng tư tưởng chính trị, đạo đức với chuyên môn nghiệp vụ.

- Hoạt động đào tạo, bồi dưỡng được tiến hành thường xuyên, liên tục. Mỗi giáo viên cần xác định cho mình: nhiệm vụ học tập là thường xuyên và suốt đời.

- Mỗi nhà trường cần phải xây dựng chương trình đào tạo, bồi dưỡng phù hợp với thực tế trường mình.

- Đảm bảo giữa thực hiện công việc của nhà trường với nhu cầu đào tạo, bồi dưỡng. Nhà trường khuyến khích càng nhiều giáo viên tham gia bồi dưỡng càng tốt.

- Đảm bảo tính hiệu quả trong đào tạo, bồi dưỡng của nhà trường.

- Đảm bảo sử dụng các nguồn lực trong đào tạo, bồi dưỡng của nhà trường.

3.2.3. Nội dung đào tạo, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông

Nội dung đào tạo, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông chủ yếu bao gồm:

- Về tư tưởng chính trị, đạo đức, quan điểm giáo dục của Đảng, đạo đức lối sống.

- Kiến thức pháp luật; an ninh quốc phòng.
- Kiến thức quản lý; quản lý giáo dục
- Chuyên môn nghiệp vụ: bồi dưỡng theo chu kỳ; bồi dưỡng chuẩn hóa, trên chuẩn; bồi dưỡng thay sách; bồi dưỡng chuyên đề nâng cao, đổi mới PP dạy học...

- Văn hóa, ngoại ngữ, tin học.
- Sức khỏe, TĐTT, văn nghệ...

3.2.4. Phương pháp đào tạo, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông

a) Đào tạo, bồi dưỡng trong công việc

Đào tạo, bồi dưỡng trong công việc là các phương pháp đào tạo, bồi dưỡng trực tiếp tại nơi làm việc, người học sẽ học được kiến thức, kỹ năng cần thiết thông qua thực tiễn công việc và thường là dưới sự hướng dẫn của những người có kinh nghiệm lâu năm. Nhóm này gồm những PP cụ thể như sau:

- Đào tạo, bồi dưỡng theo kiểu chỉ dẫn công việc.
- Đào tạo, bồi dưỡng theo kiểu học nghề
- Đào tạo, bồi dưỡng theo kiểu kèm cặp và chỉ bảo.
- Đào tạo, bồi dưỡng theo kiểu luân chuyển và chuyển công việc...

b) Đào tạo, bồi dưỡng ngoài công việc

Đào tạo, bồi dưỡng ngoài công việc là phương pháp đào tạo, bồi dưỡng trong đó người học được tách khỏi sự thực hiện công việc thực tế. Những phương pháp cụ thể như sau:

- Cử đi học tại các trường.
- Thông qua hội nghị, hội thảo
- Đào tạo theo kiểu chương trình hóa.
- Đào tạo theo kiểu phương thức từ xa.
- Đào tạo theo kiểu phòng thí nghiệm.
- Đào tạo kỹ năng xử lý công văn, giấy tờ...

3.2.5. Hình thức đào tạo, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông

- Đào tạo, bồi dưỡng tập trung
- Đào tạo, bồi dưỡng tại chức
- Đào tạo, bồi dưỡng từ xa.
- Đào tạo, bồi dưỡng tại chỗ.
- Tự học...

4. Kết luận

Bài viết đã hệ thống hóa các vấn đề lý luận về hoạt động đào tạo, bồi dưỡng phát triển đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông, tầm quan trọng của đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông. Đây là cơ sở lý luận vững chắc để hình thành và phát triển các nghiên cứu tiếp theo về đội ngũ giáo viên bộ môn giáo dục thể chất trong bối cảnh đổi mới chương trình giáo dục phổ thông. □

Tài liệu tham khảo

- [1]. Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về Đổi mới căn bản, toàn diện Giáo dục và Đào tạo.*
- [2]. Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). *Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2016 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Chương trình giáo dục phổ thông.*
- [3]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). *Thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT, Ban hành Quy định chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông, ngày 22/8/2018.*
- [4]. Bộ Giáo dục và đào tạo (2018), *Chương trình môn học Giáo dục thể chất*, (Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, Hà Nội.
- [5]. Hồ Thanh Hải (2020), *Nâng cao năng lực đào tạo giáo viên ngành sư phạm giáo dục thể chất đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay*, Kỷ yếu Hội thảo khoa học toàn quốc “Nâng cao chất lượng công tác giáo dục thể chất và hoạt động thể thao trong trường học.

Developing the contingent of physical education teachers in the context of reforming the general education curriculum

Trương Quang Minh
Thu Dau Mot University
Email: minhqt@tdmu.edu.vn

Abstract: Physical education is a type of education whose specific content is teaching movement and the intentional development of human movement qualities. Physical education in the general schools contributes to the achievement of educational goals and develops the students' qualities and abilities. In order for physical education activities in the general schools to be effective, the schools need to strengthen the development of physical education staff in the context of reforming the general education program.

Keywords: Staff development, physical education teacher, general education.